

1. Algemeen

De Begroting 2018 Verenigingsniveau (bijlage 1) komt tot stand door de samenvoeging van de begrotingen van de zeven verschillende scholen, de Bovenschoolse Kosten (bijlage 2) en het Bestuurskantoor (bijlage 3).

Uitgangspunt met betrekking tot de financiële zaken op de scholen is het volgende: de directeur is primair verantwoordelijk voor het opstellen van de begroting van zijn/haar school en is budgethouder. De school bepaalt binnen de begroting zelf de prioritering binnen de vastgestelde kaders maar er is toestemming vereist van de algemeen directeur in geval van overschrijding.

Complicerende factor bij het opstellen van een jaarbegroting in het onderwijs is, dat we werken met schooljaar en boekjaar. Personele verplichtingen gaan we aan voor een schooljaar. Deze liggen dus al voor zeven maanden (tot 1 augustus 2018) vast voor het betreffende boekjaar. Dat is dus ook nu weer het geval.

Per kwartaal houdt de algemeen directeur het bevoegd gezag, de CvT en de GMR op de hoogte van de financiële ontwikkelingen d.m.v. de managementrapportage. Bij grote tegenvallers wordt het bevoegd gezag direct in kennis gesteld.

1.1. Recente ontwikkelingen.

De teldatum 1 oktober 2017 gaf een lichte daling van het aantal leerlingen te zien (van 1729 naar 1719 leerlingen). De daling is ook minder sterk dan de prognose 2016. De regionale krimp van leerlingen is minder sterk dan verwacht en daarnaast hebben enkele van onze scholen een dusdanig sterk profiel dat ze meer leerlingen trekken. Deze daling van 10 leerlingen met een rijksvergoeding van ongeveer € 5.000 per leerling betekent een inkomstendaling van € 50.000,-- op verenigingsniveau voor het schooljaar 2018-2019 en telt voor 5/12 mee voor de begroting kalenderjaar 2018.

De regelingen en afdracht-percentages van het Vervangingsfonds en Participatiefonds wijzigen, waardoor de werkgeversbijdrage verhoogd wordt. Tevens is de kans groot dat de vereniging vanwege een hoog ziekteverzuim wederom een malus moet betalen. Het bedrag hiervoor is opgenomen in de begroting.

Er wordt dit jaar minder (spaar)BAPO opgenomen door de oudere werknemers.

De Prestatiebox zetten we ook dit jaar volledig in t.b.v. de kwaliteit van het onderwijs. Speerpunt is Opbrengst Gericht Werken en scholing van personeel. De inzet van deze middelen wordt op schoolniveau verantwoord.

Recapitulerend

Negatieve invloed op de begroting:

Hogere malus Vervangingsfonds en Participatiefonds
Lagere Rijksvergoeding door terugloop leerlingenaantal.

Positieve invloed op de begroting:

Minder BAPO-kosten

2. Begroting 2018

2.1. Begroting Vereniging 2018

Deze begroting komt uit op een tekort van ruim € 22.000 (zie bijlage 1 Exploitatiebegroting 2018) Uitgangspunten bij de beoordeling van dit tekort zijn:

- De afgelopen vier jaren hebben we steeds een groter tekort begroot,
- We hebben bewust extra geïnvesteerd met het oog op ‘teveel geld op de plank’.
- Na vier jaar een ombuiging naar een lager begroot tekort vanwege grote extra investering op het gebied van ICT en renovatie Zonheuvel in 2017.
- Het tekort op de begroting 2018 is acceptabel omdat er een flexibele schil van ongeveer € 200.000 is aan personele lasten. Het tekort is dus niet structureel.
- Het totale tekort is een optelsom van de detailbegrotingen van de scholen en de bovenschoolse begroting. Er zit veel verschil tussen de individuele scholen. Dat is niet zichtbaar in deze totaalbegroting.

Naast het feit dat er vanuit het ministerie OC&W te weinig financiële middelen komen om de exploitatie van de scholen sluitend te krijgen, geven gedane investeringen in onder meer ICT een extra druk op de exploitatiebegroting. Het begrote tekort is echter lager dan de afgelopen jaren. Per school beoordeelt de algemeen directeur op basis van de reservepositie van de school in hoeverre beleidsrijk begroot kan worden.

Hoewel er een lumpsum-vergoeding is, geven we volledigheidshalve hieronder toch een verdeling aan in de materiele en personele lasten.

2.2. Personele exploitatie scholen

De personele begroting 2018 baseren we op het formatieplan.

In de reeds vastgestelde Formatie 2017-2018 is een zo goed als sluitende begroting opgenomen. Daarvan komt dus voor schooljaar 2017-2018 (een 7/12e deel) ten laste van het begrotingsjaar 2018. Daarmee komen we onder het maximale percentage van 85% (verhouding totale exploitatie / personele lasten) voor 2018 zoals dat in ons financieel beleidsplan is vast gesteld, op basis van landelijke richtlijnen.

Met de schooldirecteuren is afgesproken hoeveel vermindering / uitbreiding van formatie in fte. noodzakelijk is voor de scholen. Deze wijzigingen zijn (geschat in euro's) opgenomen in de begroting. In december 2017 inventariseren we op alle scholen onder het personeel de wensen ten aanzien van bijvoorbeeld inzet spaar-BAPO, wijziging in wtf of verandering van school voor het nieuwe schooljaar. Dan wordt ook meer duidelijk over natuurlijk verloop en eventuele wensen om minder of elders te gaan werken.

We verwachten komend schooljaar geen verplicht ontslag of plaatsing van personeel in het Risico Dragend Deel van de Formatie dankzij de relatief geringe leerlingendaling.

2.3. Materiële exploitatie scholen

De Lumpsum-vergoeding is niet toereikend. Het is een landelijk probleem dat door de besturenorganisaties aan de kaak wordt gesteld.. Ook voor de scholen van De Oorsprong betekent dit dat het geen vetpot is en er keuzes gemaakt moeten worden. Het blijkt dat met name de kleine scholen en de scholen met twee locaties de meeste moeite hebben met om hun materiële exploitatie rond te komen. . Sommige scholen kunnen door neveninkomsten (verhuur) de exploitatie wat aanvullen.

In het afgelopen jaar zijn weer enkele contracten van De Oorsprong tegen het licht gehouden om te kijken of daar kostenreductie te behalen was. (repro, digiborden en schoonmaak) Voor deze scan hebben we een landelijk opererende organisatie in de arm genomen, die werkt op no cure - no pay basis. Dat heeft een positieve uitwerking op de begroting.

2.3.1. Prestatiebox.

Vanuit de overheid is voor een aantal jaren een zogenaamde Prestatiebox beschikbaar gesteld. Dat betreft extra middelen om de kwaliteit van het taal- en rekenonderwijs op de scholen te verbeteren. Voor de besteding van dit bedrag gelden op verenigingsniveau richtlijnen die vervolgens op schoolniveau worden uitgewerkt. Via de eigen opleiding De Voorsprong bieden we ook gezamenlijke scholing aan. Een deel van het budget wordt dus hieraan besteed.

2.4. Bovenschoolse Kosten (98)

Belangrijkste wijzigingen hieruit:

In verband met hogere uitgaven voor het Vervangingsfonds door een hoog ziekteverzuim is een hoger bedrag aan malus opgenomen van € 50.000. (is al € 60.000 in huidige Formatie)

Extra inzet Bovenschoolse ICT-coördinator € 14.500.

Directeuren Zonheuvel en Wegwijzer dit jaar een dag per week extra ambulant i.v.m. renovatie/ nieuwbouw.

Minder gebruik BAPO/ Duurzame inzetbaarheid (€ 54.000 minder lasten)

(Zie voor verdere onderbouwing van de kosten de opmerkingen bij de bijlage “Begroting 2018 Bovenschoolse Kosten”)

2.5 Bestuurskantoor (97)

In de begroting Bestuurskantoor 2018 staan de lasten van het bestuurskantoor, bestaande uit de personele lasten van algemeen directeur, beleidsmedewerker(s) en secretariaat en de materiële lasten. De personele lasten zijn toegenomen vanwege cao-afspraken. De Rijksbijdrage is met hetzelfde bedrag verhoogd. Deze begroting is sluitend.

(Zie verder de opmerkingen bij de bijlage “Begroting 2018 Bestuurskantoor”)

3. Investerings 2018

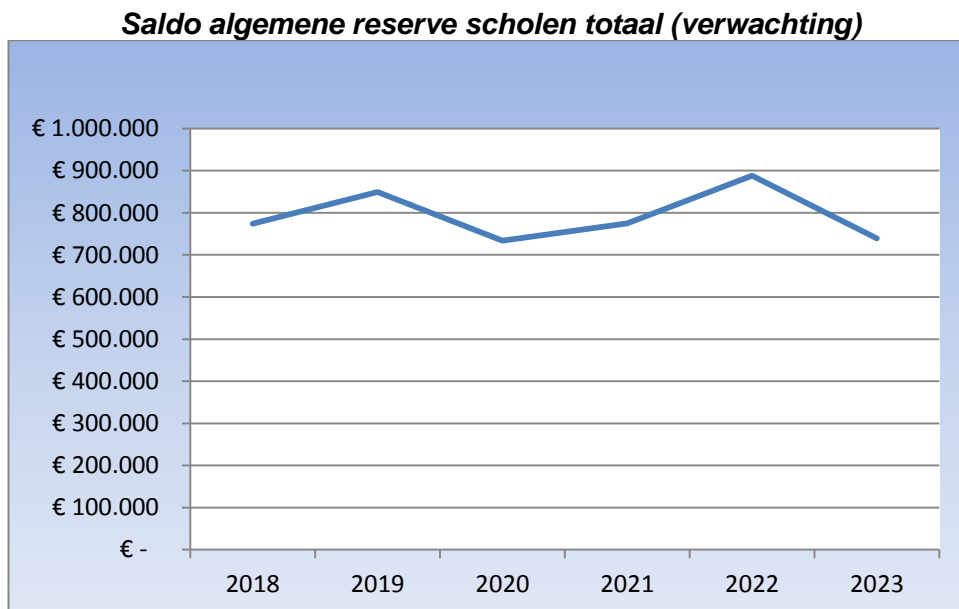
Voor alle zeven scholen gezamenlijk is in de Investeringsbegroting 2018 een bedrag aan investeringen opgenomen van € 402.000. (tegen € 249.000 in 2017) Dit betreft investeringen in het onderwijsleerpakket (lesmethodes etc.), ICT en meubilair op basis van de meerjarenplannen en meerjarenbegroting van de scholen. Het bedrag is fors hoger dan andere jaren vanwege de verwachte investering van € 170.000 in nieuw meubilair en ICT-netwerk/devices van het nieuwe gebouw van De Zonheuvel.

Tegenover de investeringen staat een cashflow naar de reservering van € 230.000 op basis van afschrijvingslasten. Gezien de reservepositie van de betreffende scholen zijn de geplande investeringen verantwoord.

Het blijft mogelijk om in de loop van het schooljaar incidenteel extra investeringen te doen, mits goed onderbouwd door de schoolleiding en mits er voldoende financiële ruimte is. Dit ter beoordeling van de algemeen directeur. Het kan noodzakelijk zijn extra uitgaven te doen om de school beter te profileren, mede in het kader van krimp van de leerlingenaantallen. Het is ook mogelijk om middelen uit de Prestatiebox hiervoor (deels) aan te wenden.

Aan de andere kant is het mogelijk dat bepaalde investeringen in de loop van het jaar worden opgeschoven / tegengehouden door de algemeen directeur, bijvoorbeeld als er door overschrijdingen van de exploitatie teveel druk op de reserves van een school komt te staan.

Hieronder is de verwachte ontwikkeling een geleidelijke daling van de Algemene Reserve Materieel, tot 2023 van alle scholen gezamenlijk, op basis van de geplande investeringen en de afschrijvingslasten. (uitgaande van een jaarlijks sluitende exploitatie)

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de reservepositie op peil blijft de komende jaren.

4. Voorziening Onderhoud 2018

Het groot onderhoud op de scholen is centraal geregeld. Dit gebeurt op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MOP). Alle meerjarenonderhoudsplannen zijn geactualiseerd.

In het najaar 2017 is de prijs-kwaliteitverhouding van de begeleiding van onderhoudswerkzaamheden geëvalueerd. De uitkomst daarvan was positief. Het contract is met een jaar verlengd.

4.1. Voorziening Onderhoud van de scholen.

Het reguliere onderhoud is uitgevoerd waar nodig. Enkele zaken zijn uitgesteld. Extra uitgaven zijn gedaan ten aanzien van de rioleringsproblemen op de Regenboog en Wegwijzer. Ook zijn de verwarmingsketels van De Wijngaard een aantal jaren eerder vervangen dan gepland. Voor de renovatie van De Zonheuvel is een bijdrage van € 70.000 gedaan in het kader van de afspraken met de gemeente over het realiseren van een Bijdrage Energie Neutraal Gebouw (BENG).

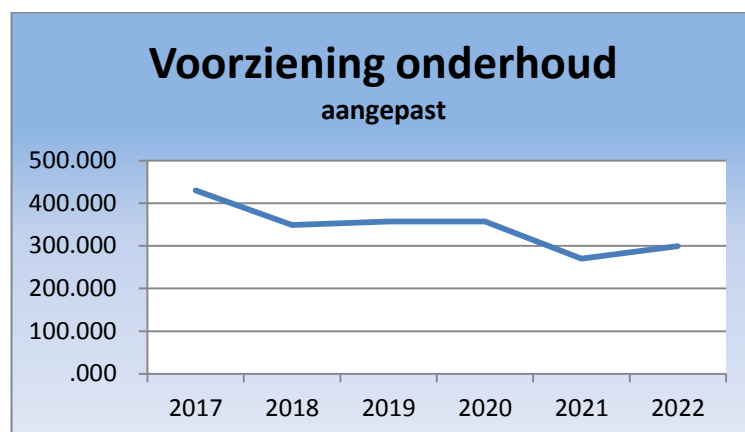
De kwaliteit van onze schoolgebouwen is over het algemeen goed te noemen. Toch merken we wel dat het onderhoud toeneemt in verband met de leeftijd. In onderstaande planning onderhoud gaan we ervan uit dat De Zonheuvel (2018), De Wegwijzer (2020) en De Sterrenboog (2022) een nieuw (gerenoveerd) gebouw krijgen.

Dotatie gebaseerd op basis van daling van 2% leerlingen / jaar.

<i>Dotatie op basis van daling van 2% leerlingen</i>								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
€ 120 / lln.	125.000	221.000	217.000	212.000	208.000	204.000	200.000	196.000
kosten groot onderhoud	206.000	213.000	217.000	299.000	178.000	106.000	86.000	87.000
verschil	-81.000	8.000	-1.000	-87.000	30.000	98.000	113.000	108.000

De accountant heeft aangegeven dat onze Voorziening Onderhoud eind 2015 van ongeveer € 600.000 te hoog was. We hebben het advies gekregen om de dotatie te verlagen, zodat de hoogte van de voorziening daalt. Vandaar dat ervoor gekozen is om de dotatie voor het boekjaar 2017 eenmalig met € 100.000 te verlagen. Met deze verlaging komt de voorziening uit op ongeveer € 400.000 en is de voorziening beter passend bij onze meerjarenonderhoudsplaning (MOP). De eerstkomende jaren blijft de voorziening onderhoud naar verwachting redelijk op peil. De hoogte van de gezamenlijke voorziening onderhoud wordt jaarlijks tijdens de accountants- de controle getoetst op basis van het MOP.

Noodzakelijk boomonderhoud staat ook voor dit jaar op de planning. Hiervoor hebben we een onderhoudsplan. De acties daaruit zullen worden uitgevoerd, aangevuld met eventuele noodzakelijke aanvullende acties. De kosten schatten we in op € 5.000 .

5. Financiële risico's 2018

Op het moment van schrijven is bekend dat de vacante positie van de directeursfunctie op De Wijngaard niet tijdig ingevuld zal kunnen worden. De interim-directeur zal zolang werkzaam op de school blijven. Naarmate de periode langer duurt zullen de extra personele lasten voor die school oplopen. De reservepositie van de school laat dit toe.

De renovatie van De Zonheuvel zal een extra beroep doen op de liquide middelen in verband met de verwachte investeringslasten meubilair en ICT. Daarnaast is hierbij een bijdrage voor extra energiebesparende maatregelen met de gemeente afgesproken (zowel de vereniging als de gemeente betalen daarvan de helft). Deze zogenaamde BENG-toeslag wordt vanuit de gemeenschappelijke voorziening onderhoud betaald. (zie hoofdstuk 4). In dit renovatietraject wordt ook een Projectmanager aangesteld om te zorgen dat de renovatie binnen de gestelde kaders verloopt.

Bij het afsluiten van de nieuwe cao komen verschillende zaken niet meer voor vervanging in aanmerking, zoals ouderschapsverlof en studieverlof. Die kosten komen derhalve voor eigen rekening.

Als laatste risico willen we hier ziekte nogmaals noemen. In samenspraak met bedrijfsarts en schooldirecteuren zullen we er alles aan doen om het ziekteverzuim te verlagen. Gezien de aard van veel verzuim (meestal niet werk-gerelateerd) hebben we helaas op veel zaken geen invloed en blijft het een door De Oorsprong nauwelijks beïnvloedbaar risico.

De streefcijfers betreffende de financiën staan in het financieel beleidsplan van de vereniging verwoord. Ook de streefcijfers voor de reserves van de scholen staan daar genoemd.

6. Conclusie en samenvatting

Door de lichte krimp van het aantal leerlingen en stijging van de personele lasten is de druk op de begroting toegenomen. Toch hebben we een begroting met een gering negatief resultaat kunnen voorleggen. Als vereniging hebben we een stabiele financiële basis.

Voor de beheersing van de in- en uitgaande middelen, alsmede de ontwikkelingen van de exploitatie door het jaar heen maakt de algemeen directeur gebruik van een controller. Hierdoor kan de algemeen directeur de ontwikkelingen goed monitoren en wordt hij voorzien van goede stuurinformatie.

Ook de centrale afspraken over groot onderhoud / huisvesting van de scholen geven een goede mogelijkheid tot sturing en beheersing van uitgaven.

Bijlage 1 Exploitatie begroting 2018 Vereniging

	Begroot 2017	Begroot 2018
Saldo baten en lasten		
Baten		
3.1 Rijksbijdrage OC&W	8.396.172	8.677.254
3.2 Overige overheidsbijdragen	25.000	25.000
8095 Overige personeelgebondenopbrengsten	73.000	61.660
8180 Vrijval subs. egalisatie Ov	7.000	0
8400 Ouderbijdragen	5.700	5.700
8410 Vergoeding contributies	1.000	1.000
8450 Opbrengst huur en medegebruik	43.750	43.750
Totaal Baten	8.551.622	8.814.364
Lasten		
4.1 Personele Lasten	7.166.854	7.183.908
4.2 Afschrijvingen	182.968	204.682
4.3 Huisvestingslasten	640.586	758.986
4200 Huur en medegebruik	19.500	22.500
4210 Dot. voorz. onderh. gebouwen	220.100	220.100
4211 Dot. voorz. Buitenonderhoud	-100.000	0
4215 Dagelijks onderhoud gebouwen	80.500	92.500
4217 Beveiligingskosten	6.300	6.300
4220 Tuinonderhoud	3.400	3.400
4231 Schoonmaakbedrijf	188.900	199.900
4235 Overige schoonmaakkosten	16.900	16.900
4242 Water	8.777	8.777
4245 Energie	168.964	160.964
4250 Publiekrechtelijke heffingen	23.145	23.145
4255 Afvoer afval	2.000	2.400
4295 Overige huisvestingslasten	2.100	2.100
4.4 Overige materiële lasten	362.905	356.205
4.5 Leermiddelen	330.392	367.392
Totaal Lasten	8.683.705	8.871.173
Totaal Saldo baten en lasten	-132.083	-56.809
Saldo Overigen		
5.1 Financiële baten	54.500	46.000
5.2 Financiële lasten	12.151	12.151
Totaal Saldo Overigen	42.349	33.849
Totaal	-89.734	-22.960

Opmerkingen:

- 3.1. Rijksbijdrage is gestegen conform COA-afspraken.
- 8095 => minder vergoeding stagiaires
- 8180 => in 2017 een eenmalige vrijval
- 4211 => eenmalige teruggave dotatie in 2017 i.v.m. te hoog saldo op voorzieing onderhoud.
- 4231 => hogere schoonmaakkosten
- 4215 => hogere kosten / ouder worden van gebouwen
- 4.5 => hogere kosten ICT (licenties/ softwarekosten)

4.1. De personele lasten zijn inclusief ongeveer € 200.000 aan tijdelijke contracten. (flexibele schil)

Bijlage 2 Begroting Bovenschoolse kosten

98 - BOVENSCHOOLSE KOSTEN	Begroot 2017	Begroot 2018
Saldo baten en lasten		
Baten		
8022 Subsidie OCW niet-geormerkt	43.323	55.356
8029 Doorbelaste opbrengsten scholen	40.000	34.000
8095 Overige personeel gebonden opbrengsten . (Overboeking Vervangingskosten en IPPON)	60.000	110.000
Totaal Baten	143.323	199.356
Lasten		
4.1 Personele Lasten		
4007 Salariskosten ouderschapsverlof	15.000	15.000
4015 Kosten BGZ en Arbo zorg	30.000	30.000
4016 (Na)scholing	15.000	15.000
4017 Salariskosten BAPO/Duurzame inzetbaarheid	196.000	142.000
4020 OOP (BIC/BOC/Begeleiding startende leerkrachten)	51.500	66.000
4028 Overige kosten PAB	2.750	2.750
4060 Salariskosten Vervangingsfonds (incl. malus)	50.000	100.000
4092 Dotatie BAPO/Duurzame inzetbaarheid	-196.000	-142.000
4095 Overige pers gerelateerde kosten (IPPON)	10.000	10.000
4099 Doorbelaste kosten (zie 4020)	-51.500	-66.000
4.2 Afschrijvingen	491	491
4.4 Overige materiële lasten		
4405 Kosten telecommunicatie	500	500
4432 Jaarafsluiting (bijbels groep 8)	6.000	6.000
4433 Kerstattentie	6.000	6.000
4445 Kosten (G)MR/ OR	8.400	8.400
4495 Overige algemene kosten	10.000	10.000
4500 Uitbesteding administratie	1.000	1.000
4505 Accountants kosten Controle jaarrekening	8.000	8.000
4510 Bestuurs-/managementondersteuning	10.000	10.000
4511 Juridische ondersteuning	2.500	2.500
4545 Representatiekosten	500	500
4546 Kosten Public Relations / Website	3.000	3.000
4.5 Leermiddelen		
4305 ICT	4.000	4.000
Totaal Lasten	183.041	233.041
Totaal Saldo baten en lasten	-39.718	-33.685
Saldo Overigen		
Totaal Financiële Baten	54.500	46.000
Totaal Financiële Lasten	11.300	11.300
Totaal Saldo Overigen	43.200	34.700
Totaal	3.482	1.015

Opmerkingen

8022 Prestatiebox is verhoogd met € 12.000
 8029 Doorbelaste opbrengsten kon verlaagd worden om exploitatie sluitend te krijgen.
 8095 Vanwege hoger ziekteverzuim moet een Malus worden betaald aan het Vf.
 4017/4092 Kosten BAPO/ Duurzame inzetbaarheid zijn fors afgenomen. (€ 54.000)
 4020 OOP => meer uren voor Bovenschoolse ICT-er
 4060 kosten Vervangingsfonds (Vf) (zie punt 8095)
 4099 (zie punt 4020)
 8640 Rente opbrengsten zijn behoorlijk lager

Bijlage 3 Begroting Bestuurskantoor

97 - BESTUURSKANTOOR	Gerealiseerd 2017	Begroot 2017	Begroot 2018
Saldo baten en lasten			
Baten			
3.1 Rijksbijdrage OC&W		213.000	223.000
3.5 Overige Baten (contributie)		1.000	1.000
Totaal Baten		214.000	224.000
Lasten			
4.1 Personele Lasten		192.840	203.675
4.2 Afschrijvingen		704	219
4.3 Huisvestingslasten		14.500	15.000
4.4 Overige materiële lasten		4.120	3.620
4311 Aanschaf kleine inventaris		150	150
4315 Bibliotheek en documentatiecentrum		150	150
4316 Abonnementen./lectuur/tijdschriften		250	250
4320 Reproductiekosten/Drukwerk		700	700
4400 Portokosten		250	250
4401 Kantoorbenodigdheden		500	500
4405 Kosten telecommunicatie		750	750
4410 Werving/ Advertentiekosten		250	250
4420 Vakliteratuur, Abonnementen		500	200
4436 Kantinekosten		320	320
4520 Verzekeringen		100	100
4535 Vergaderkosten		200	0
4.5 Leermiddelen		1.850	1.850
4300 Verbruiksmateriaal		350	350
4305 ICT		1.500	1.500
Totaal Lasten		214.014	224.364
Totaal Saldo baten en lasten		-14	-364
Totaal		-14	-364

Opmerkingen:

De personele lasten zijn hoger i.v.m. cao-afspraken.
De huisvestingslasten zijn iets hoger vanwege huurverhoging.
4535 vergaderkosten zijn verwijderd.